

یاسای یه کهم هه موارکردنی یاسای بهرپوهبردنی شاره وانیه کانی ههریمی کوردستانی عیراق

به ناوی خوی به خشنده و میهره بان
به ناوی گهل
نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق
ژماره یه پریار: ۱۰
میژوی پریار: ۱۹۹۷/۶/۱۱

«پریار»

پشت به حوکمه کانی برکه (۱) ی ماده (۵۶) له یاسای ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲ و له سه رکردنی وه زیری شاره وانی و گهشت و گوزار و ره زامه ندیی له سه رکردنی نه نجومه نی وه زیران، نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق له دانیشتنی رۆژی ۱۹۹۷/۶/۱۱ ی دا پریری ده رهینانی نه م یاسایه ی دا.

یاسای ژماره (۳) ی سالی ۱۹۹۷ یاسای یه کهم هه موارکردنی یاسای بهرپوهبردنی شاره وانیه کانی ههریمی کوردستانی عیراق ژماره (۶) ی سالی ۱۹۹۳

ماده ی یه کهم:

نه م برکه یه ی خواره وه ده خریتته سه م ماده ی یه کهم و زنجیره که ی ده بیتته (۱۰) و به م شپوه یه ده بی:

۱۰- ده سه لاتی بهرپوهبردن: پارێزگار - قایمقام - بهرپوه بهری ناحیه.

ماده ی دووم:

۱- برکه (۲) دووی ماده پینج هه موار ده کری و به م شپوه یه ی خواره وه ی لی دیت:

۲- نه و دیهاتانه ی که ژماره ی دانیشتوانیان له سی هه زار که س که متر نییه به گویره ی پیشنیاری ده سه لاتی بهرپوهبردن و ره زامه ندی وه زیر.

ب- برکه (۳) ی ماده پینج هه موار ده کری و به م شپوه یه ی خواره وه ی لی دیت:

نه و شاره وانیه ده میتنه وه که تازه هاتونه ته کایه وه (المستحدته) له پیش کارپیکردنی نه م یاسایه، له و دیهاتانه ی که ژماره ی دانیشتوانیان له و راده یه که متر نه بی که له سه ره وه ناماژه ی پیکراوه و، هه له وه شانده وه شی به گویره ی پیشنیاری ده سه لاتی کارگپیری و وه زیر ده بیت.

برباره‌کسوه بۆی و ، وه‌زیر مافی ئه‌وه‌ی هه‌یه‌ جێ به‌جێ کردنی نهم بریارانه رابگریت بۆ ماوه‌یه‌ک که له‌ یازد، رۆژ تێپهر نەکات به‌ مه‌به‌ستی دیراسته‌ کردنی و بریار دانی ئه‌وه‌ی پتویسته‌ له‌ باره‌یه‌وه‌ بکریت.

مادده‌ی نۆیه‌م:

برگه‌ی پینجه‌می مادده‌ی سی و هه‌شت هه‌موار ده‌کرێ و به‌م شتیه‌یه‌ی خواره‌وه‌ ده‌بیت:

پارچه‌ زه‌وییه‌کانی نیشه‌جێ بوونی سه‌ر به‌شاره‌وانی له‌ یاسای به‌ر قه‌راری فرۆشتن و به‌کریدانی موڵک و مالی ده‌ولت به‌ده‌ر ده‌کریت.

مادده‌ی ده‌یه‌م:

مادده‌ی چل و هه‌شته‌م هه‌موار ده‌کرێ و برگه‌ی یه‌که‌می ده‌بیته‌ نه‌سلی مادده‌که‌و برگه‌یه‌کی تری ده‌خریته‌ سه‌رو زنجیره‌که‌ی ده‌بیته‌ (٢) به‌م شتیه‌یه‌ی خواره‌وه‌:

٢- پتویسته‌ ئه‌نجوومه‌ن بریار له‌سه‌ر ده‌سنیشان کردنی راستکردنه‌وه‌کان و فراوانیی شه‌قامه‌کان بدات که له‌نیو ئه‌و زه‌وی و زارانن که خاوه‌نه‌کانیان ده‌یانه‌وێ دابه‌شیان بکه‌ن و له‌و باره‌ش دا‌شاره‌وانی رووبه‌ری شه‌قامه‌کان و شوینه‌ گشتیه‌کانیان به‌م ریتانه‌ی خواره‌وه‌ لی دابشکینێ.

١- ٢٥٪ی رووبه‌ری زه‌وییه‌که‌ پتر نه‌بیت که سه‌رجه‌می رووبه‌ره‌که‌ی له‌ پینچ هه‌زار مه‌تر دووجا پتر نییه‌، به‌چاو پۆشین له‌و ناوچه‌ ناوه‌دانییه‌ی که تێیدا هه‌لکه‌وتوه‌.

ب- ٢٥٪ی رووبه‌ری ئه‌و زه‌وییه‌ی که سه‌رجه‌می رووبه‌ره‌که‌ی له‌ پینچ هه‌زار مه‌تر دووجا پتره‌و له‌ ده‌ هه‌زار مه‌تر دووجاش که‌متره‌، به‌چاو پۆشین له‌و ناوچه‌ ناوه‌دانییه‌ی که تێیدا هه‌لکه‌وتوه‌.

ج- نه‌گه‌ر رووبه‌ری زه‌وییه‌که‌ پتر بیت له‌ ده‌ هه‌زار مه‌تر دووجا، ئه‌وا ریته‌کانیان به‌م جوژه‌ ده‌بی:

١- ٤٠٪ی رووبه‌ره‌ گشتی یه‌که‌ی نه‌گه‌ر که‌وتبوه‌ نیو ناوچه‌ی یه‌که‌م دووه‌می ناوه‌دانی.

٢- ٣٥٪ی رووبه‌ره‌ گشتی یه‌که‌ی نه‌گه‌ر که‌وتبوه‌ نیو ناوچه‌ی سێیه‌م.

٣- ٣٠٪ی رووبه‌ره‌ گشتی یه‌که‌ی نه‌گه‌ر که‌وتبوه‌ نیو ناوچه‌ی چواره‌م و مومتاز.

٤- ٢٥٪ی رووبه‌ره‌ گشتی یه‌که‌ی نه‌گه‌ر که‌وتبوه‌ نیو ناوچه‌ی تاییه‌تی ناوه‌دانی.

د- نه‌گه‌ر خاوه‌ن زه‌وییه‌که‌ نه‌خشه‌ی دابه‌ش کردنی ریکخست و سه‌رجه‌می رووبه‌ری شه‌قامه‌کان و شوینه‌ گشتیه‌کان له‌و ریتانه‌ی برگه‌ی سه‌ره‌وه‌ پتر بوو و ئه‌و زیاده‌یه‌ش له‌ به‌رزه‌وه‌ندی خۆی دا‌بوو، پتویسته‌ له‌سه‌ری ئه‌و رووبه‌ره‌ به‌ناوی شاره‌وانی و به‌بێ پاره‌ تۆمار بکات، جا هه‌رچه‌نده‌کی بیت و نه‌گه‌ر ئه‌و زیاده‌یه‌ش له‌ رووبه‌ره‌که‌ی له‌ پتویسته‌یه‌کانی نه‌خشه‌ی به‌ره‌تی یاخود درێژه‌یی (التفصیلی) ناوچه‌ ناوه‌دانییه‌که‌ بوو که زه‌وییه‌که‌ی که‌وتوته‌ ناوی، پتویسته‌

شارهوانی ئەو زیادهیه بکات بهمولکی خۆی بهپیتی یاسای بهمولک کردن (ئیسیتیملاک)، بهمهرجیک شارهوانی پیشهکی لهسه نهخشه ئەو رووبه ره دهسینشان بکات که بهخۆراییی وهری دهگری بهپیتی پرگهکانی پیشوو، لهگهڵ ئەو رووبه ره ی که پتیبسته بهر له راستاندنی لهسه نهخشه بهمولک بکرت.

ماددهی یانزدهیهم:

پرگه ی (١) له مادده چل و نۆیهم هه مواری دهکرت و بهم جۆره ده بیت. ئەنجومهنی وهزیران بۆی ههیه لهسه پیتشنیاری وهزیر، ئەنجومهنی شارهوانی هه لوه شینیتنه وه، نهگه هاتوو ئەنجومهنه که زۆرینه ی ئەندامانی له دهست دا و شارهوانییه کهش له صنفی تایهت یا مومتاز بیت و وهزیر بۆی ههیه ئەنجومهنی صنفهکانی تریش هه لوه شینیتنه وه ئەمهش لهسه پیتشنیاری دهسهلاتی کارگری ده بی و بۆی ههیه بهپیتی یاسا دای بهزرتیتنه وه.

ماددهی دوازهیهم:

ماددهی پهنجاو دووهم هه مواری دهگری بهم جۆره دهخوینرتیتنه وه:
١- وهزیر بۆی ههیه هه ندی له دهسهلاتهکانی خۆی که بهپیتی ئەم یاسایه پیتی دراوه، بدات به دهستهلاتی کارگری بۆ تهسک کردنه وهی رۆتین و ناسانکاری کاروبار رواندن.
٢- وهزیر بۆی ههیه هه ندی له دهسهلاتانه ی که به پتیبستیان دهزانی و بهپیتی یاسا پهیره وکراوهکان پیتی دراوه، بدا به سهروکی شارهوانی بۆ ناسانکاری کارهکانی خۆی.

ماددهی سیازدهیهم:

پرگهکانی (س.ع) له ماددهی بیست و ههوتهم هه لده وه شینرتنه وه.

ماددهی چوارهیهم:

ئەم یاسایه له رۆژی بلاو کردنه وهی له رۆژنامه ی رهسی دا جی به جی دهگری.

جوهر نامق سالم

سهروکی ئەنجومهنی نیشتمانی کوردستانی عێراق